

Predictiemodel voor effectiviteit van elektroconvulsietherapie

D. Loef, A. Dols

Waarom dit onderzoek?

Elektroconvulsietherapie (ECT) is een bewezen effectieve behandeling voor mensen met een ernstige depressieve stoornis, maar de uitkomsten variëren sterk tussen patiënten. Inzicht in voorspellers van ECT-effectiviteit kan helpen bij het identificeren van wie waarschijnlijk het meeste baat heeft bij ECT en wie juist niet. Dit zou een meer gepersonaliseerde aanpak voor de behandeling van depressie mogelijk maken.

Onderzoeksvraag

In hoeverre kunnen verschillende demografische en klinische factoren de uitkomst van ECT bij patiënten met ernstige depressieve stoornissen voorspellen?

Hoe werd dit onderzocht?

In een multicentercohortstudie analyseerden wij de gegevens van 1892 patiënten met een unipolaire depressieve stoornis van 12 Nederlandse instellingen.¹ Het betrof data uit zowel klinische dossiers als onderzoekscohorten. Met multivariabele regressieanalyse keken we naar 24 mogelijke voorspellende factoren. Interne validatie en crossvalidatie werden toegepast om de betrouwbaarheid van het voorspellingsmodel te waarborgen.

Belangrijkste resultaten

Het eindmodel identificeerde als unieke en belangrijke voorspellers van een lagere depressiescore na ECT: hogere leeftijd, kortere duur van de depressieve episode, ernstige depressie met psychotische kenmerken, lagere mate van therapieresistentie (zowel voor medicatie als psychotherapie) in de huidige depressieve episode, beter globaal cognitief

functioneren voor de behandeling, en afwezigheid van een comorbide persoonlijkheidsstoornis (**figuur 1**). Het model verklaarde echter slechts 19% van de variantie in de uitkomst. Een groot deel van de variantie in depressie-uitkomst kon dus niet door dit model worden voorspeld. Mogelijk zijn er dus nog andere belangrijke voorspellers voor ECT-effectiviteit, zoals sociale en biologische factoren.

Consequenties voor de praktijk

De geïdentificeerde voorspellers zijn gemakkelijk verkrijgbaar uit patiëntendossiers en kunnen klinici ondersteunen bij het selecteren van patiënten die het meest waarschijnlijk baat hebben bij ECT. Dit zou kunnen bijdragen aan een vroegere interventie met ECT voor diegenen met een

AUTEURS

Dore Loef
Annemiek Dols

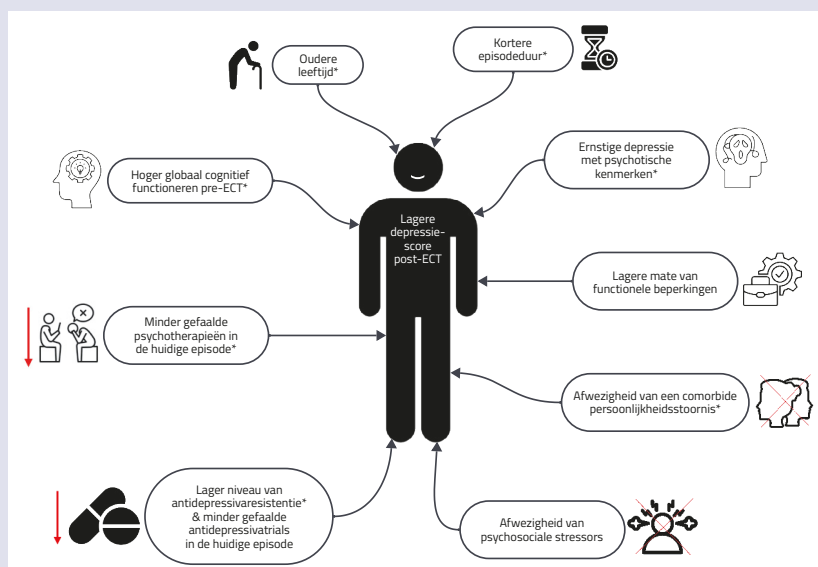
E-mail: d.loef@ggzingeest.nl

hogere potentieel voor een positieve behandeluitkomst. Hoewel het model een deel van de onzekerheid in behandeluitkomst kan wegnemen, is het nog niet mogelijk om met zekerheid de ECT-uitkomst bij een individuele patiënt te voorspellen.

LITERATUUR

1 Loef D, Hoogendoorn AW, Somers M, e.a. A prediction model for electroconvulsive therapy effectiveness in patients with major depressive disorder from the Dutch ECT Consortium (DEC). *Mol Psychiatry* 2024; doi: 10.1038/s41380-024-02803-2.

Figuur 1. Predictoren voor een lagere depressiescore na behandeling met elektroconvulsietherapie

*p < 0,05; andere waarden (zonder *): p < 0,1.